

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 10PP/13/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124010414
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rudolf Bott
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2124010414.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudcom JUDr. Rudolfom Bottom v trestnej veci odsúdeného I. R., o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 22.03.2024 takto

rozhodol:

I. Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku a § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona a súd odsúdeného: I. R., nar. XX.XX.XXXX v I., trvale bytom G. XXX/XA, W., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v A. Hrnčiarovce nad Parnou,
p o d m i e n e č n e p r e p ú š ť a

z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Pezinok zo dňa 09.04.2019 sp. zn. OT/23/2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Pezinok zo dňa 29.03.2022 sp. zn. OT/23/2019.

II. Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona súd odsúdenému určuje skúšobnú dobu v trvaní 4 (štyri) roky.

III. Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona súd nariaďuje probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere 3 (tri) roky a podľa § 51 ods. 3, ods. 4 Trestného zákona súd na čas trvania probačného dohľadu ukladá odsúdenému obmedzenia a povinnosti:

- zákaz požívania alkoholických nápojov a iných omamných a psychotropných látok,
- povinnosť zamestnať sa.

odôvodnenie:

Dňa 13.02.2024 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy a to hodnotenie ÚVTOS, návrh odsúdeného, skrátený výpis klienta, aktuálny odpis RT, trestný rozkaz Okresného súdu Pezinok zo dňa 09.04.2019 sp.zn. OT/23/2019 a uznesenie Okresného súdu Pezinok zo dňa 29.03.2022 sp.zn. OT/23/2019.

Zo skráteného výpisu klienta ako aj z oboznámených rozhodnutí Okresného súdu Pezinok vyplýva, že odsúdený bol trestným rozkazom Okresného súdu Pezinok zo dňa 09.04.2019 sp.zn. OT/23/2019, právoplatným dňa 09.04.20219 uznaný vinným zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 30 mesiacov s podmiennečným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov. Zároveň bol odsúdenému uložený probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Súd mu tiež uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a zákaze priblížiť sa k poškodenej na vzdialenosť menšiu ako päť metrov a povinnosť podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve. Rovnako tak mu bolo uložené

ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Uznesením Okresného súdu Pezinok zo dňa 29.03.2022 sp.zn. OT/23/2019, právoplatným dňa 29.03.2022 súd rozhodol, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Pezinok zo dňa 09.04.2019 sp.zn. OT/23/2019, právoplatným dňa 09.04.2019 neosvedčil a trest vo výmere 30 mesiacov vykoná so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vyplýva, že odsúdený I. R. bol do výkonu trestu odňatia slobody dodaný zo slobody predvedením dňa 29.01.2022 do ÚVV a ÚVTOS Bratislava. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas jeho pobytu v ÚVTOS Bratislava bolo bez negatívnych poznatkov. K nadriadeným sa správal slušne, v kolektíve bol bezproblémový, bez konfliktných prejavov. Zásady osobnej a kolektívnej hygieny dodržiaval. Vo svojich osobných veciach si udržiaval požadovaný poriadok. V ÚVTOS Bratislava nebol pracovne zaradený z dôvodu nedostatku pre neho vhodných pracovných miest. Disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný v tomto ústave nebol. Odsúdený bol dňa 05.04.2022 premiestnený do ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na ďalší výkon trestu. Po týždennom pobyte v nástupnom oddiele bol umiestnený do oddielu s diferenciačnou skupinou „B“, kde sa nachádza doposiaľ. V priebehu výkonu trestu v aktuálnom ústave je správanie a vystupovanie odsúdeného na požadovanej úrovni. V osobných veciach si udržiava poriadok, zásady osobnej hygieny dodržiava. V kolektíve odsúdených interpersonálne konflikty nevyvoláva. Príkazy a nariadenia príslušníkov ústavu v plnej miere rešpektuje. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava. Výkonom funkcie z radov odsúdených nebol poverený. V kolektíve odsúdených sa konfliktným situáciám vyhýba. Doposiaľ bol disciplinárne odmenený dvakrát a to dňa 02.12.2022 pochvalou za plnenie činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného a dňa 20.11.2023 pochvalou za plnenie pracovných povinností na pracovisku. Disciplinárne potrestaný nebol. Záujem o vzdelávanie v tunajšom ústave neprejavil, neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Vo voľnom čase sleduje televízne vysielanie, číta dostupnú literatúru a časopisy na oddiele, lúšti krížovky. Do ponúkaných aktivít kultúrno-osvetovej činnosti pre odsúdených sa zapája podľa ponuky a záujmu. Odsúdený bol pracovne zaradený od 13.04.2022 do 16.05.2022 na pracovisku v ústave s dohľadom Bagsey. Od 17.05.2022 do 25.05.2022 bol pracovne zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom IAC Lozorno, odkiaľ bol vyradené pre slabšie pracovné výkony. Od 05.09.2022 do 11.09.2022 bol pracovne zaradený na pracovisku mimo ústav s dohľadom PD-Viničné. Od 12.09.2022 do 20.02.2023 bol pracovne zaradený na pracovisku mimo ústav s dohľadom Marrin. Pracovné výkony boli na požadovanej úrovni. Po absolvovaní ústavnej liečby je od 10.08.2023 opätovne zaradený na pracovisku mimo ústav s dohľadom Marrin. Pracovná morálka a výkonu sú hodnotené kladne. Na oddiele sa podľa potreby a možností zapája do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov ústavu. K plneniu týchto povinností pristupuje zodpovedne. Menovaný bol vychovaný v úplnej disharmonickej rodine. Po ukončení základnej školy v štúdiu pokračoval na strednom odbornom učilišti v odbore automechanik. Po absolvovaní základnej vojenskej služby sa zamestnal v podniku, kde sa aj vyučil. Neskôr si založil živnosť na klampiarske práce, ktorú ukončil po dvadsiatich rokoch a odišiel pracovať do Škótska. Po návrate pracoval opäť ako klmpiar. Pred výkonom trestu cca rok pracoval v hydínárňach a krátku dobu ako zvárač v Senci. Po výkone trestu plánuje pracovať ako zvárač u posledného zamestnávateľa. Odsúdený sa rozviedol počas výkonu trestu v tunajšom ústave, má päť detí s viacerými ženami, z toho na jedno dieťa si nahlásil a plní vyživovaciu povinnosť počas pracovného zaradenia, zvyšné deti sú už plnoleté. Počas výkonu trestu odňatia slobody udržiava kontakt v poslednom období so synom a kamarátom formou korešpondencie a telefonovaním. Po výkone trestu pôjde bývať späť do rodičovského domu. Odsúdený bol zaradený do skupinových foriem práce počas výkonu súdom nariadenej ambulantnej protialkoholickej liečby, ktorú vykonal od 20.02.2023 do 09.08.2023 v tunajšom ústave. Počas liečby absolvoval komplexný terapeutický program zameraný na edukovanie závislosti, stimulovanie kritickej sebareflexie a tvorbu abstinenčných postojov. Liečebný režim dodržiaval, povinnosti si plnil, často predstavoval pozitívny príklad aj pre iných odsúdených. Uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 06.07.2023 pod č.k 105Nt/03/2023 bol z ochrannej ambulantnej protialkoholickej liečby prepustený. V súčasnosti je mu venovaný individuálny prístup so zameraním na jeho prosociálne fungovanie s racionálnou kontrolou správania, aby si včas uvedomil možné následky svojich činov. Deklaroval kritický postoj k spáchanému trestnému činu, akceptoval zodpovednosť. Možno konštatovať, že odsúdený plní stanovené ciele programu zaobchádzania. Resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. V súčasnosti nie je voči menovanému vedené ďalšie trestné stíhanie. Riaditeľ

ÚVTOS v závere hodnotenia konštatuje, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporúča ho podmiennečne prepustiť.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má v registri trestov 4 záznamy.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že vzhľadom na vykonané dokazovanie má za to, že odsúdený spĺňa iba formálnu podmienku na podmiennečné prepustenie, pričom nie je splnená ani jedna z materiálnych podmienok. Odsúdený nastúpil výkon trestu odňatia slobody 29.01.2022, napriek uplynutiu značnej doby vo výkone trestu, bola mu udelená disciplinárna odmena len dva krát. V kontexte s menej priaznivou resocializačnou prognózou a charakterom spáchanej trestnej činnosti podľa jeho názoru nemožno dôvodne predpokladať, že odsúdený v prípade podmiennečného prepustenia povedie riadny život. Vzhľadom na tieto skutočnosti navrhuje žiadosť odsúdeného zamietnuť.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že v prípade podmiennečného prepustenia by sa vrátil bývať naspäť do rodnej dediny do Limbachu, do rodičovského domu. Býval by tam sám. Pracoval by ako zvärač v Senci. Tiež by si chcel vybaviť predčasný dôchodok. S poškodenou nie je v kontakte vyše 26 mesiacov. Uviedol, že sa zmenil, vie, že urobil chybu. Má peniaze aj zamestnanie. Poškodenú nevyhľadáva, nerobí jej zle, so synmi je v kontakte. Chcel by kludne dožiť.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona, ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Z dikcie citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody za súčasného splnenia 3 podmienok:

- vykonanie zákonom stanovenej doby uloženého trestu,
- odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukazuje polepšenie,
- od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu

mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmienečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmienečnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmienečnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmienečného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Rozhodnutie o podmienečnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Formálna podmienka splnená je. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody ku dňu 27.11.2023. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného dňa 22.03.2024 je táto podmienka splnená.

Čo sa týka splnenia materiálnych podmienok, teda že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich pracovných i mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu preukázal polepšenie a že od neho možno očakávať že v budúcnosti povedie riadny život, sa podľa názoru súdu tiež javia ako splnené. Súd je toho názoru, že správanie sa odsúdeného v ústave je bezproblémové, na požadovanej úrovni, počas výkonu trestu preukázal svoje polepšenie, pričom bol dvakrát disciplinárne odmenený a nebol disciplinárne potrestaný. Príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektuje, v skupine odsúdených je nekonfliktný. Je pracovne zaradený, tiež sa podľa potreby a určenia zapája do činností ústavu zameraných na všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov oddielu a ústavu, plní stanovené ciele programu zaobchádzania. Odsúdený tiež úspešne absolvoval uložené ochranné protialkoholické liečenie, počas ktorého dodržiaval liečebný režim, plnil si povinnosti a ako sa uvádza v hodnotení - často predstavoval pozitívny príklad aj pre iných odsúdených. Odsúdený deklaruje kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti, akceptuje svoju zodpovednosť. V ÚVTOS je pracovne zaradený, jeho pracovná morálka je hodnotená kladne, pracovné úlohy si plní, možno konštatovať že má vytvorené pracovné návyky a vytvorený predpoklad po výkone trestu nájsť si riadne zamestnanie a mať príjem. Hoci je resocializačná prognóza odsúdeného podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania hodnotená ako menej priaznivá a to s odôvodnením resp. poukázaním na jeho trestnú minulosť, v konečnom dôsledku samotná hodnotiacia správa ústavu konštatuje, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmienečné prepustenie a riaditeľ ústavu ho odporučil podmienečne prepustiť. Riziko recidívy sa nedá vylúčiť nikdy, je nutné však posúdiť jeho mieru vzhľadom na ďalšie okolnosti prípadu. Je pravdou, že pokiaľ ide o trestnú minulosť odsúdeného, ide o osobu štyrikrát súdne trestanú, aktuálne vykonávajúcu trest odňatia slobody za spáchaný prečin, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Tieto rizikové faktory a aj ďalšie spomínané aj v hodnotení ústavu na výkon trestu odňatia slobody, sú však v istej miere eliminované postojom samotného odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti, jeho chovaním vo výkone trestu, vyjadreniami o snahu žiť v budúcnosti riadnym životom, tiež sociálnym zázemím, ako aj vytvorenými pracovnými návykmi, pozitívne vyznieva tiež vykonané ochranné liečenie. Prihliadnuc na vyššie uvedené skutočnosti, na správanie sa odsúdeného vo výkone trestu, na charakter odsúdeným spáchanej trestnej činnosti (prečin), ústav, v ktorom vykonáva uložený trest odňatia slobody (minimálny stupeň stráženia), dospel súd k záveru, že sú splnené podmienky pre podmienečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Nakoľko v prípade odsúdeného ide o osobu, ktorá sa doposiaľ opakovane dostala do rozporu so zákonom, čo určitému riziku sociálneho zlyhania, teda možnosti opätovného spáchania trestnej činnosti, ako to napokon vyplýva aj zo správy ústavu na výkon trestu odňatia slobody, nasvedčuje, súd

podmienečne prepustil odsúdeného za súčasného uloženia probačného dohľadu vo výmere 3 roky, určení skúšobnej doby v trvaní 4 rokov a za uloženia povinnosti zamestnať sa a zákaze požívania alkoholických nápojov a iných omamných a psychotropných látok. V rámci skúšobnej doby bude mať odsúdený možnosť svojim riadnym životom, teda bez toho aby sa dopúšťal akejkoľvek protiprávnej činnosti, vrátane trestných činov a priestupkov, preukázať, že doterajší výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody k jeho náprave naozaj postačil. V opačnom prípade súd rozhodne, že odsúdený zvyšok trestu vykoná.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.